

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Jana Kašpara a Mgr. Kamila Tojnera v právní věci žalobce: **Ing. A. H. L.**, nar. X., st. přísl. Vietnam, bytem U., zast. Mgr. Lukášem Matuškou, advokátem, se sídlem Na Příkopě 859/22, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 15. 11. 2012, čj. MV-101735-4/VS-2012

t a k t o :

- I. Rozhodnutí ministra vnitra ze dne 15. 11. 2012, čj. MV-101735-4/VS-2012, a rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 25. 7. 2012, čj. VS-462/53/2-2012, se zrušují a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 16.600 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám Mgr. Lukáše Matušky, advokáta.**

Odůvodnění

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání rozhodnutí ministra vnitra uvedeného v záhlaví, kterým byl zamítnut rozklad žalobce proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 25. 7. 2012, čj. VS-46/53/2-2012, jímž nebylo podle ustanovení § 7 odst. 1 zákona č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o státním občanství), vyhověno jeho žádosti o udělení státního občanství České republiky.

Žalobce v žalobě namítá, že žalovaný nesprávně posoudil skutkové okolnosti daného případu a dospěl k nesprávnému závěru o tom, že žalobce z důvodu přestupku, ke kterému došlo v roce 2005, nesplňuje podmínku stanovenou v § 7 odst. 1 písm. e) zákona o státním občanství. Žalobce je přesvědčen, že tento přestupek s ohledem na smysl a účel ustanovení ve vztahu k charakteru závažnosti tohoto přestupku, jakož i předchozímu a následnému chování žalobce, nemůže být hodnocen jako nesplnění podmínky stanovené v § 7 odst. 1 písm. e)

zákona o státním občanství. Žalobce opakovaně poukazoval na to, že přestupku se dopustil porušením povinnosti podle § 103 písm. e) zákona o pobytu cizinců tím, že vydání nového cestovního pasu ohlásil po uplynutí zákonem stanovené lhůty tří pracovních dnů, když žalobce rozhodnou skutečnost ohlásil po uplynutí 5 dnů. Za přestupek nebyla žalobci uložena žádná sankce, ale věc byla vyřízena pouze domluvou. V případě žalobce šlo o jediný přestupek, kterého se za svůj pobyt v České republice trvající 27 let dopustil, přičemž k němu došlo v roce 2005, tedy více než před sedmi lety. Žalovaný však v rozporu s ustálenou judikaturou správních soudů k závažnosti přestupku a dalším rozhodujícím okolnostem daného případu nepřihlédl a těmito se blíže nezabýval, když pouze z důvodu existence přestupku žádosti žalobce o udělení státního občanství odmítl vyhovět. Žalobce rovněž poukazuje na to, že podle § 7 odst. 1 písm. c) zákona o státním občanství se vyžaduje splnění podmínky beztrestnosti za posledních 5 let. Z tohoto důvodu by i na přestupek měla být aplikována beztrestnost v trvání maximálně posledních pěti let.

Žalobce dále poukazuje na to, že z rozhodnutí správních orgánů obou stupňů vůbec nevyplývá, proč žalobci nebyla prominuta podmínka podle § 7 odst. 1 písm. e) zákona o státním občanství a podmínka podle § 7 odst. 1 písm. b) zákona o státním občanství, ačkoliv o prominutí těchto podmínek žádal.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě uvedl, že napadené rozhodnutí není projevem libovůle, ale jedná se o výsledek běžné rozhodovací praxe, kdy Ministerstvo vnitra přihlíží k různým okolnostem každého jednotlivého případu a v obdobných případech postupuje obdobně. Žalovaný současně připomněl, že žalobce byl trestně stíhán pro přečin ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 148 odst. 1 tr. zákoníku, přičemž usnesením Okresního soudu Praha-východ ze dne 2. 3. 2012 bylo trestní stíhání podmíněně zastaveno a žalobci byla stanovena zkušební doba na 18 měsíců. Žalovaný nesouhlasí s tím, že u žalobce došlo ke zkrácení jeho práva být nositelem práv, která vyplývají ze státoobčanského vztahu k České republice, a připomíná, že jednak žalobci toto omezení nevadilo po celou dlouhodobou dobu jeho pobytu na území České republiky a jednak teprve v podaném rozkladu se vzdal úmyslu ponechat si i státní občanství Vietnamu. Proto žalovaný navrhl, aby byla žaloba žalobce jako nedůvodná zamítnuta.

Žalobce podal k tomuto vyjádření repliku, ve které uvedl, že omezení spočívající v tom, že nemohl být nositelem státoobčanského vztahu k České republice, pociťoval po dobu svého pobytu jako podstatné, a proto o občanství požádal, což učinil až po dostatečně dlouhé době svého pobytu, která jak se domníval, bude zvážena též jako důkaz jeho silného vztahu k České republice. Tvzení, že teprve v podaném rozkladu se žalobce vzdal úmyslu ponechat si státní občanství Vietnamu, je jednak v rozporu se skutečností a navíc nemá pro rozhodnutí význam. Žalobce totiž již v rámci žádosti o udělení státního občanství České republiky podal žádost o prominutí splnění podmínky pozbytí dosavadního občanství, ale zároveň prohlásil, že pro případ, že by jeho žádosti o prominutí splnění podmínky dle § 7 odst. 1 písm. b) zákona o státním občanství nebylo vyhověno, je připraven se v případě příslibu udělení občanství České republiky vzdát svého stávajícího občanství Vietnamské socialistické republiky. Žalobce proto setrval na podané žalobě.

Ze správního spisu byly zjištěny následující pro rozhodnutí soudu podstatné skutečnosti:

Do 18. 8. 2011 podal žalobce prostřednictvím Úřadu městské části Praha 5 žádost o udělení státního občanství České republiky. V žádosti žalobce mimo jiné uvedl, že v souladu s § 11 odst. 3 zákona o státním občanství žádá o prominutí splnění podmínky stanovené v § 7 odst. 1 písm. b) zákona, tedy podmínky pozbytí dosavadního státního občanství, neboť má v České republice povolen trvalý pobyt od roku 1997, tedy více než 5 let, oprávněně se zdržuje na území České republiky více než 20 let nepřetržitě a má k České republice skutečný vztah. Dále uvedl, že pro případ, že by této žádosti o prominutí splnění podmínky nebylo vyhověno, prohlašuje, že je připraven se v případě příslibu udělení občanství České republiky vzdát svého stávajícího občanství Vietnamské socialistické republiky.

Ze sdělení Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy ze dne 7. 2. 2012, čj. KRPA-14646-2/ČJ-2012-000026, vyplývá, že žalobce porušil zákon o pobytu cizinců tím, že nenahlásil vydání nového cestovního pasu do tří pracovních dnů, čímž porušil ustanovení § 103 písm. e) zákona o pobytu cizinců. Rozhodnutí o přestupku nabylo právní moci dne 31. 8. 2005 a přestupek byl vyřešen domluvou. Dále je ve spise založeno usnesení Okresního soudu Praha-východ ze dne 2. 3. 2012, čj. 32 T9/2012-54, kterým bylo podmíněně zastaveno stíhání žalobce pro skutek spočívající v tom, že dne 6. 11. 2011 při dopravní nehodě způsobil řidiči jiného osobního automobilu z nedbalosti zranění. Žalobce následně požádal o prominutí podmínky dle § 7 odst. 1 písm. e) zákona o státní občanství.

Rozhodnutím Ministerstva vnitra ze dne 25. 7. 2012, čj. VS-46/53/2-2012, bylo rozhodnuto tak, že žádosti žalobce o udělení státního občanství České republiky se nevyhovuje. V odůvodnění tohoto rozhodnutí Ministerstvo vnitra uvedlo, že žadatel nesplňuje podmínku podle § 7 odst. 1 písm. e) zákona státním občanství, neboť se dopustil přestupku na úseku pobytového režimu cizinců stanoveného zákonem o pobytu cizinců. K tomu Ministerstvo vnitra konstatovalo, že žalobce požádal o prominutí splnění této podmínky. Dále Ministerstvo vnitra uvedlo, že žalobce nesplnil podmínku pozbytí dosavadního státního občanství podle § 7 odst. 1 písm. b) zákona o státním občanství s tím, že také v tomto případě žalobce požádal o prominutí splnění této podmínky.

Ministerstvo vnitra dospělo po komplexním zvážení veškerých podkladů pro vydání rozhodnutí k závěru, že možnosti prominout splnění výše uvedených podmínek nevyužije a žádosti žalobce o udělení českého státního občanství nevyhoví. K tomu uvedlo, že státní občanství lze definovat jako trvalý svazek mezi fyzickou osobou a státem. Trvalost tohoto vztahu je dána plnou integrací takové osoby ve společnosti. Integrace je charakterizována vazbami rodinnými, sociálními, pracovními a v neposlední řadě i dodržováním právního řádu státu, jehož státní občanství chce taková osoba získat. Dle právní úpravy nemusí být žadateli o udělení státního občanství vyhověno ani za předpokladu, že splňuje všechny podmínky stanovené zákonem. Splnění zákonem stanovených podmínek je pouze základním předpokladem pro vyhovění žádosti. Rozhodování o přijetí do státního svazku se děje ve sféře správního uvážení správního orgánu, jemuž je tato pravomoc svěřena. Na prominutí splnění zákonných podmínek pro udělení státního občanství ani na udělení státního občanství však není právní nárok.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce rozklad, ve kterém argumentoval obdobně jako později v podané žalobě.

O rozkladu bylo rozhodnuto žalobou napadeným rozhodnutím ministra vnitra ze dne 15. 11. 2012, čj. MV-101735-4/VS-2012, tak, že rozklad byl zamítnut. V odůvodnění rozhodnutí ministr vnitra shrnul průběh správního řízení a uvedl, že prvostupňový správní orgán zdůvodnil, proč nebylo žádosti vyhověno. Ministr vnitra vyjádřil názor, že při rozhodování o žádosti nebyly překročeny meze správního uvážení a nebylo rozhodováno na

základě libovůle. V odůvodnění rozhodnutí je bez dalšího konstatováno, že žadatel v rozkladu uvedl, že svou žádost o prominutí splnění podmínky stanovené v § 7 odst. 1 písm. b) zákona o státním občanství bere zpět, tedy že po obdržení příslibu udělení státního občanství požádá o propuštění ze státního svazku Vietnamu. K podmínce stanovené v § 7 odst. 1 písm. e) zákona o státním občanství ministr vnitra uvedl, že její prominutí odvisí od toho, zda žadatel prokáže důvody zvláštního zřetele hodné, které by objektivně bránily předmětnou podmínku splnit. Ministr vnitra připustil, že pochybení žalobce na úseku režimu pobytu cizinců nebylo závažnějšího rázu a kladně vnímá také to, že žadatel žije na území České republiky již 27 let, kde podniká a žije s celou svou rodinou. Ministr vnitra dále poukázal na to, že přestože žalobce nemá záznam v rejstříku trestů a je z tohoto hlediska bezúhonný, v průběhu správního řízení vyšlo najevo, že byl trestně stíhán pro přečin ublížení na zdraví z nedbalosti a jeho trestní stíhání bylo podmíněně zastaveno. K tomu dodal, že konstatování této skutečnosti nijak neovlivnilo vlastní rozhodování o žádosti.

Ministr vnitra závěrem uvedl, že ke změně rozhodných skutečností nedošlo, a rozklad zamítl s tím, že důvodem zůstává nesplnění podmínky stanovené v § 7 odst. 1 písm. e) zákona o státním občanství.

Městský soud v Praze žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, přezkoumal v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán, a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. O věci přitom rozhodl bez jednání, neboť s tím oba účastníci řízení souhlasili, resp. nevyslovili ve stanovené lhůtě nesouhlas.

Městský soud v Praze věc posoudil takto:

Soud předně konstatuje, že ministr vnitra ve svém rozhodnutí výslovně uvedl, že důvodem neudělení státního občanství žalobci je pouze nesplnění podmínky dle § 7 odst. 1 písm. e) zákona o státním občanství. Soud se proto nezabýval otázkou splnění podmínky § 7 odst. 1 písm. b) zákona o státním občanství a faktem, že proti žalobci bylo vedeno trestní řízení, které bylo podmíněně zastaveno. Soud se tedy zaměřil pouze na splnění podmínky dle § 7 odst. 1 písm. e) zákona o státním občanství, které jako jediné bylo rozhodujícím faktorem pro vydání žalobou napadeného rozhodnutí.

Podle § 7 odst. 1 zákona o státním občanství *státní občanství České republiky lze na žádost udělit fyzické osobě, která splňuje současně tyto podmínky:*

a) má na území České republiky ke dni podání žádosti po dobu nejméně pěti let povolen trvalý pobyt a po tuto dobu se zde převážně zdržuje,

b) prokáže, že nabytím státního občanství České republiky pozbyde dosavadní státní občanství, nebo prokáže, že pozbyla dosavadní státní občanství, nejde-li o bezdomovce nebo osobu s přiznaným postavením uprchlíka na území České republiky,

c) nebyla v posledních pěti letech pravomocně odsouzena pro úmyslný trestný čin,

d) prokáže znalost českého jazyka a

e) plní povinnosti vyplývající z ustanovení zvláštního právního předpisu upravujícího pobyt a vstup cizinců na území České republiky, povinnosti vyplývající ze zvláštních předpisů upravujících veřejné zdravotní pojištění, sociální zabezpečení, důchodové pojištění, daně, odvody a poplatky.

Mezi účastníky řízení je v zásadě spor o to, jak daleko do minulosti se má zkoumat plnění povinností uvedených v ust. § 7 odst. 1 písm. e) zákona o státním občanství. Soud přitom musí přisvědčit výkladu zastávanému žalobcem.

Ačkoli doba, po níž musí cizinec povinnosti uvedené v citovaném ustanovení plnit, není zákonodárcem jednoznačně stanovena, přesto nelze přijmout výklad, podle něhož by se mělo plnění uvedených povinností zkoumat neomezeně daleko do minulosti. Lze přitom souhlasit s žalobcem v tom, že opačný výklad by znamenal, že spáchání jediného banálního přestupku by cizinci doživotně zamezilo nabýt státní občanství udělením, což je zjevně absurdní. Nějaká hranice proto existovat musí.

V písm. c) je stanoveno, že občanství lze udělit cizinci, který nebyl v posledních pěti letech odsouzen pro úmyslný trestný čin. Z toho lze a contrario dovodit, že cizinci, který byl pro úmyslný trestný čin odsouzen před dobou delší než 5 let, již občanství udělit možné je. Pokud se tedy z hlediska možnosti udělení státního občanství po pěti letech „promlčí“ odsouzení pro úmyslný trestný čin, je zřejmé, že spáchání přestupku podle zákona o pobytu cizinců, které je z hlediska veřejného práva sice rovněž jednáním nežádoucím, ale míra jeho škodlivosti je ve srovnání s úmyslným trestným činem podstatně nižší, musí být z hlediska možnosti udělení státního občanství „promlčeno“ rovněž nejpozději po pěti letech (obvykle však ještě o něco dříve).

Pokud by se mělo ke spáchání přestupku podle zákona o pobytu cizinců, k němuž došlo před dobou delší než 5 let, přihlížet při udělení státního občanství, muselo by se tak stát jediné v souhrnu s dalšími okolnostmi, ať už zákonem výslovně předvídanými nebo nikoli. V případě žalobce však bylo neudělení státního občanství odůvodňováno výhradně spáchaným přestupkem. Z obsahu spisového materiálu přitom vyplývá, že žalobce se přestupku dopustil v srpnu 2005, ke dni podání žádosti o udělení státního občanství tedy již od spáchání přestupku uplynula doba přibližně šesti let.

Soud pak musí závěrem poznamenat, že podle § 14 odst. 6 nyní účinného zákona 186/2013 Sb. je doba, po níž se plnění povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících vstup a pobyt cizinců na území České republiky při udělení státního občanství zkoumá, výslovně stanovena, a to na dobu tří let počítanou ke dni podání žádosti, nadto se oproti předchozí úpravě za překážku udělení státního občanství považuje jen porušení těchto předpisů závažným způsobem. Soud nemohl tuto právní úpravu při svém rozhodování zohlednit, neboť rozhoduje podle právního stavu, který tu byl v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí, jde však o fakt nepřímou podporující závěr soudu o tom, že žalobci být státní občanství uděleno může.

Z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí ani z rozhodnutí Ministerstva vnitra nadto nelze zjistit žádné důvody, proč žalobci nebylo splnění citované podmínky prominuto. Oba správní orgány ve vztahu k této otázce pouze uvádějí určité obecné úvahy a zdůrazňují, že jde o otázku spadající do sféry správního uvážení. V žádném z rozhodnutí však nejsou uvedeny žádné konkrétní skutečnosti vztahující se k osobě žadatele, které by vedly správní orgány k závěru o tom, že žalobci splnění zákonné podmínky pro udělení státního občanství neprominou.

Jedinými konkrétními skutečnostmi vztahujícími se přímo k osobě žalobce, které jsou v některém ze správních rozhodnutí v tomto ohledu vůbec zmíněny, je poslední odstavec na str. 5 rozhodnutí o rozkladu, kde ministr vnitra uvádí, že pochybení žalobce „nebylo závažnějšího rázu“ a že žalobce „žije na území České republiky 27 let, kde podniká a žije s celou svou rodinou“. Vzhledem k tomu, že v úvaze týkající se neprominutí splnění podmínky dle § 7 odst. 1 písm. e) zákona o státním občanství jde o jediné konkrétní skutečnosti vztahující se k osobě žalobce, musí soud konstatovat, že takto formulované

odůvodnění je vnitřně rozporné. Odůvodnění rozhodnutí totiž v zásadě působí tak, že žalobci nelze splnění podmínky pro udělení státního občanství prominout, neboť se nedopustil závažného přestupku a žije zde s celou svou rodinou již 27 let. Takto ovšem zcela jistě ministr vnitra neuvažoval. Je tedy zřejmé, že k závěru o tom, že žalobci nebude splnění podmínky dle § 7 odst. 1 písm. e) zákona o státním občanství prominuto, musel dospět na základě nějakých dalších úvah či skutečností, které však ve svém rozhodnutí neuvedl. Rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

Soud pak závěrem musí zdůraznit, že nijak nezpochybňuje postoj žalovaného, podle něhož se rozhodování o udělení státního občanství děje ve sféře správního uvážení a že na prominutí splnění podmínek či na udělení státního občanství není nárok. To však neznamená, že by správní orgány nebyly povinny v těchto případech svá rozhodnutí odůvodňovat. Úvahy správního orgánu, kterými se při svém rozhodování řídil, musí být vtěleny do písemného odůvodnění rozhodnutí, aby mohl účastník řízení, soud či případně i další osoby, které se obsahem rozhodnutí seznámí, zjistit, proč bylo v konkrétním případě postupováno tak, jak bylo postupováno, a zda správní orgán skutečně ve skutkově a právně obdobných případech rozhoduje stejně.

Vzhledem ke shora uvedenému soud žalobě vyhověl a napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Právním názorem, který soud vyslovil v tomto rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Žalobce měl se svojí žalobou úspěch a náleží mu proto náhrada důvodně vynaložených a prokázaných nákladů řízení podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Tyto náklady spočívají v nákladech souvisejících se zastoupením advokátem podle vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění pozdějších předpisů za 4 úkony právní služby po 3100 Kč (za převzetí věci původní právní zástupkyní, sepsí žaloby, převzetí věci novým zástupcem a podání repliky), a 4 režijní paušály po 300 Kč. Soud přitom podotýká, že z veřejně dostupného seznamu advokátů zjistil, že původní právní zástupkyně žalobce má ke dni rozhodování soudu pozastaven výkon advokacie, proto se v případě převzetí věci novým právním zástupcem jednoznačně jednalo o náklady řízení vynaložené důvodně. Celkem tedy činí náklady na právní zastoupení 13.600 Kč. Další náklady představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000 Kč. Proto soud přiznal žalobci právo na náhradu nákladů řízení ve výši 16.600 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 5. března 2015

JUDr. Ing. Viera Horčicová, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Veronika Brunhoferová